

Gemeente Amsterdam
T.a.v. Directeur Ruimte en Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Amsterdam, 21 juni 2020

Betreft: Zienswijze Tuinpark Buitenzorg m.b.t. de Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid

Geachte heer/mevrouw,

Met interesse hebben wij uw Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid gelezen, namens Tuinpark Buitenzorg hierbij onze zienswijze.

Allereerst onderschrijven wij van harte het inzicht van de gemeente dat de volkstuinparken belangrijk zijn voor de stad en haar inwoners. Ook de wens van de gemeente om alle tuinparken meer open te stellen voor meer mensen uit de stad is begrijpelijk. De bevolking van de stad groeit immers en naast dat mensen allemaal ergens moeten wonen willen ze ook kunnen recreëren.

Met betrekking tot enkele onderwerpen in de Uitvoeringsstrategie hebben we een aantal opmerkingen en concrete vragen die wij u hierbij voorleggen met de intentie samen te komen tot een mooie en werkende invulling van de ambities.

Buitenzorg in vogelvlucht

Als oudste, niet-verplaatste volkstuinpark van Amsterdam, ingebed tussen Vogeldorp en Vliegenbos, is Buitenzorg sterk geworteld in en begaan met de omgeving. Veel buurtbewoners tuinierden en tuinieren op dit relatief kleinschalige tuinpark (ca. 2,5 ha.) en als groene bufferzone van het Vliegenbos heeft het tuinpark voor flora en fauna, van mos tot vos, een essentiële meerwaarde.

Het begon in 1916 toen Jan Hoeksel op een braakliggend stukje grond aan de rand van het Vliegenbos en naast het nog te bouwen Vogeldorp zijn schep in de grond stak. Meer daarover kunt u lezen in de bijgevoegde flyer. In de jaren daarna is het park organisch gegroeid en niet opgezet met een vooropgesteld plan, waarmee het park ten opzichte van vrijwel alle andere tuinparken anders is qua inrichting: voor de fiets is geen plek, wij hebben geen brede lanen, geen sportvelden, noch hebben wij speeltuinen, sloten of bruggen. Ons clubhuis is bescheiden van formaat.

Wél hebben we een hechte gemeenschap en een klein beetje algemeen groen, dat met een groeiend besef van de waarde voor van alles wat hier groeit en leeft al ruim 100 jaar door ons en onze voorgangers wordt beheerd en onderhouden, inmiddels volgens de regels van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren van de AVVN.

Het is niet nieuw voor u als wij zeggen dat het sociale aspect van de vereniging van onschatbare waarde is voor de leden – los van de vanzelfsprekende mantelzorg die op grote schaal plaatsvindt. Het belang van de vereniging voor het menselijk welzijn, de sociale cohesie en de biodiversiteit wordt erkend in de strategie.

Maatwerk

Het voornemen om maatwerk te leveren bij de invoering van de strategie stellen we zeer op prijs. Immers, alle tuinparken en alle tuinders zijn uniek. Veel algemene voornemens zijn niet eenvoudig van toepassing op Buitenzorg. We vertrouwen erop hier in het vervolgstadium van het Plan van Aanpak meer in detail op in te kunnen gaan, en in goed overleg de juiste oplossingen voor te vinden. Enerzijds schrijft u met de tuinparken zelf in overleg te gaan, anderzijds dat het contact met de bij de bond aangesloten tuinparken, via de bond gaat. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat Buitenzorg vanwege de ontstaansgeschiedenis en de daardoor afwijkende inrichting niet past in het algemene beeld dat men heeft ten aanzien van volkstuinten, dus overleggen wij heel graag in direct, persoonlijk contact met de betreffende ambtenaar ter plaatse, want zien doet begrijpen.

Openbaar / openstelling en modernisering

Bij het doorvoeren van het in de strategie gestelde plan 20% van de tuinparken openbaar te maken, blijft er op Buitenzorg geen algemeen groen meer over. Daardoor maken wij ons zorgen over het voortbestaan van de vereniging, het gevolg voor de leden en over de kwaliteit van het algemeen groen dat dan door de gemeente beheerd gaat worden. We doen dit zelf namelijk al ruim een eeuw erg goed.

VRAAG: Wat is de achterliggende gedachte van de gemeente dit (vele) werk en de verantwoordelijkheid van het onderhoud naar zich toe trekken?

In onze ogen is het overhevelen van het beheer van het algemeen groen naar de gemeente contraproductief en staat dit bovendien haaks op het algemene beleid zoveel mogelijk verantwoordelijkheid aan de burger (terug) te geven. Onze wens is het algemeen groen in eigen beheer te houden. Maak het geen openbare grond, maar laten we het hebben over openstelling. Dit gezegd hebbende: Buitenzorg is sinds jaar en dag in het seizoen dagelijks van 9 tot 19 uur open voor bezoekers. Vaak treffen we wandelaars die blij verrast vertellen Buitenzorg te hebben 'ontdekt'. Ontneem Amsterdammers de mogelijkheid een pareltje te ontdekken niet. Onze voorkeur gaat uit naar de thans gangbare openstelling, eventuele aanpassingen daargelaten.

Eenzelfde percentage van 20% wordt genoemd waar het gaat om de transformatie naar 'andersoortige' tuinen. In ons geval zouden dat 19 tuinen zijn. Evenals andere tuinparken heeft Buitenzorg een lange wachtlijst. Met momenteel 180(!) aspirant-leden is bij ons de wachttijd in theorie nu zo'n 15 jaar. De Uitvoeringsstrategie stelt dat de tuinparken door natuurlijk verloop gaan transformeren. Dit zou inhouden dat aspirant-leden die een tuin willen in de vorm waar ze voor intekenden voorlopig niet aan de beurt zijn. Sterker: ze zouden nóg langer moeten wachten.

VRAAG: Hoe ziet u deze kwestie van verkaveling versus de verwachtingen van huidige aspirant-leden?

Kortom, de jaarrond openstelling alsmede de percentages van 20% zijn voor ons zeer grote punten van zorg. Ten opzichte van andere, veel grotere tuinparken drukken deze voornemens bovengemiddeld zwaar op ons en staan ze niet in verhouding tot de vraag in welke behoefte deze veranderingen precies voorzien.

Aanpassing huurprijs

In de strategie staat dat de huurprijs geactualiseerd gaat worden, rekening houdend met een korting vanwege de inspanningen die tuinparken doen voor het algemeen nut in de stad. Los van dat niet (geheel) duidelijk is aan welke huurprijs wij dan moeten denken, willen we hier twee dingen over kwijt:

1. Stel dat de aanpassing een (fikse) verhoging inhoudt; veel van onze tuinders hebben het financieel niet breed (maar voelen zich de koning te rijk met de tuin). Gelukkig schrijft u tegelijkertijd dat Amsterdammers met weinig financiële middelen ook moeten kunnen tuinieren. Het ligt in de rede ervan uit te gaan dat de gemeente zorgt voor financiële compensatie.
VRAAG: Hoe gaat de gemeente daarvoor zorgen zonder ingewikkelde procedures, formuleren en zonder onnodig de persoonlijke levenssfeer van onze leden te betreden?
2. De huuractualisatie wil de gemeente ten bate aan toekomstige investeringen en beheerlasten laten komen. N.B. Dat gebeurt nu middels de verenigingsbijdrage die iedere tuinder betaald aan de vereniging bovenop de huur van de tuin. De extra verenigingsbijdrage verschilt per tuinpark omdat geen tuinpark hetzelfde is en ook de wensen verschillen. De bijdrage komt zonder meer terecht bij het onderhoud van het eigen tuinpark.
VRAAG: Kan de gemeente waarborgen dat dit ook bij de parken zelf terecht komt na de huuractualisatie?

De lengte van het huurcontract

De gemeente schrijft dat de tuinparken op meerdere punten belangrijk zijn voor de stad en stelt een huurcontract voor van 10 jaar met mogelijke verlenging van nog een keer 10 jaar. Tuinders en tuinverenigingen investeren met tijd en geld flink in het onderhoud van de eigen en algemene tuin. Maar niet alleen zijn geld- en tijdsinvesteringen van dien aard dat een huurcontract van 10 jaar geen zekerheid biedt; voordat een tuin enigszins naar eigen hand is gezet ben je al snel vijf tot tien jaar verder. De zekerheid die een huurcontract van tien jaar oplevert, is dat tuinders en tuinverenigingen minder gaan investeren waarmee de kans op verwaarlozing groot is. Wil de gemeente echt de hiervoor noodzakelijke zekerheid faciliteren, meent de gemeente echt dat ze de parken wil behouden en mooi wil laten blijven, en dat groen ook echt belangrijk is voor de stad en haar bewoners, geef de tuinverenigingen dan een huurcontract voor onbepaalde tijd.

Tenslotte

Mede door de komst van het Hamerkwartier zijn wij sinds enige tijd bezig met het maken van plannen wat wij als tuinvereniging (nog) meer voor de buurt kunnen doen dan we al doen. Zo hebben we onlangs het idee opgevat om een tuin die vrij is om te vormen tot meerdere moestuintjes, willen we de entree meer uitnodigend maken en gaan we als de coronamaatregelen het toelaten, meer voor en met de kinderen doen uit de buurt.

We doen nog veel meer en er zijn meer ideeën. Het een sluit dus goed aan bij het ander en we zien zeker kansen en mogelijkheden vorm te geven aan de strategie, indachtig bovenstaande.

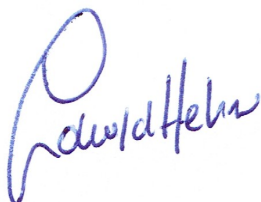
Wij hopen en verwachten dat onze gemeente Tuinpark Buitenzorg als onderdeel van haar sociale, culturele en groene historie erkent, waardeert en beschermt. Nogmaals, om tot het beste resultaat voor alle partijen te komen, zou u werkelijk ter plekke moeten komen kijken.

U en uw collega's zijn dan ook van harte uitgenodigd voor een rondleiding op ons tuinpark.

In een later stadium komen we hierop terug. En het staat u uiteraard vrij om ook zonder uitnodiging te komen wandelen op Buitenzorg.

Dank voor de behandeling van onze zienswijze. Graag ontvangen we t.z.t. de Nota van Beantwoording op onderstaand adres.

Vriendelijke groet,
namens Tuinpark Buitenzorg,

Joke van der Helm (*voorzitter*)

e-mail: info@tuinparkbuitenzorg.nl

tel: 06 – 337 699 23 (Joke)

P.S.

Een pleidooi

In de Uitvoeringsstrategie staat: we gaan niet meer volkstuinen aanleggen.

Wij pleiten juist voor méér (volks)tuinparken. Ons inziens kunnen beleidsmakers en bestuurders zelfs leren van het 'concept' volkstuinverenigingen. De opzet, de organisatie en de cultuur van volkstuinverenigingen bieden veel kennis en inspiratie voor gelijksoortige aanleg en collectief onderhoud van stedelijk groen. Tuinieren is een werkwoord, jaarrond, en het houdt niet op bij het enthousiasme van de lente. Juist in de meer barre weersomstandigheden is een goed georganiseerd en betrokken collectief van beslissende waarde.